

Brugsforhold, er Kommissionen paa den anden Side enig om, at den fordelagtigste Tilstand vil fremkomme, hvis man tilvejebringer en Brakvandstilstand i Fjorden, hvorved Vandstanden til Tider er saa lav, at tilstrækkelig Afvanding i videst mulige Udstrækning tilvejebringes, saaledes at der opnaas Betingelser for forøget Frugtbarhed paa Geestengene, medens der til andre Tider omvendt fremkommer saa meget Højvande, at der kan forekomme Oversvømmelser paa Marskengene. Under denne Forudsætning har man indenfor Kommissionen været enig om, at Udløbet maatte lægges ud for den aabne Fjord tæt Nord for Tipperne eller ved Hvide Sande, og man har da besluttet sig til at foreslaa Hvide Sande som Udløbssted, fordi man der vilde faa et Støttepunkt, en Værdi i de allerede tilstedeværende Værker. Fiskeriet vilde ved en Brakvandstilstand i Fjorden antagelig blive ret tilfredsstillende for Fjordfiskeriets Vedkommende, men der maatte da samtidig sørges for, at der var Adgang til Fiskeri paa Havet, og en saadan Adgang tænker man sig sikret ved Anlæg af en Skibsfartssluse.

De Hovedprincipper, der, som Kommissionen udtaler, bør være vejledende, grundlæggende for Anlægene ved Hvide Sande, er følgende: „Udløbet fra Ringkøbing Fjord til Havet indrettes saaledes, at der i Fjorden tilvejebringes Brakvandstilstand: Gennemstrømningsaabningen gøres regulerbar med et vandførende Areal paa 350 m². Vandstanden i Fjorden holdes i Maanederne Marts—Oktober saa lav, som Havets Vandstand tillader det, dog at Fjordvandstanden (den øjeblikkelige Middelvandstand) ikke bliver lavere end ca. 0,1 m under daglig Vande; i Maanederne November—Februar varieres Fjordvandstanden saa meget, som Havets Vandstand (og Hensynet til Udløbet og dets Værker) tillader det, dog saaledes, at det tilstræbes, at Fjordens øjeblikkelige Middelvandstand ikke meget overstiger 0,5 m over daglig Vande; og at Vandhøjden ved Stuvning intet Sted stiger mere end ca. 1 m over daglig Vande. Ved Anlægget af de for Udløbet fornødne Værker og ved Valget af Stedet for Udløbet bør der tages Hensyn til den Mulighed, at der ad Aare kan ønskes indført Ferskvandstilstand i Fjorden“. Denne Ferskvandstilstand, som Kommissionen er enig om i og for sig vilde være den fordelagtigste, men kun ikke stemmende med de Interesser, der for Tiden gør sig gældende, vilde man

altsaa ved Anlæggets Karakter søge at forberede saaledes, at den, naar man ønsker det, kan indføres. Det, Kommissionen foreslaar, er da, at der i den indre Dæmning over Kanalen ved Hvide Sande skal anlægges en regulerbar Sluse og en Skibsfartssluse, at der tilvejebringes en Aabning i de sammenbyggede Moler i Kanalen, at man i Forbindelse hermed lader Udløbet ved Gødelen afdæmme, og at der af Hensyn til Fiskeriet i Nymindestrømmen ved Nymindegab anlægges en Anlægsplads for Baade og et Troljespor over Klittangen. Endelig foreslaar Kommissionen, at der rundt omkring ved Fjordens Kyst skal tilvejebringes Digeanlæg, for at man paa een Gang kan lade de højst nyttige Oversvømmelser foregaa og skærme de særlige Strækninger, som ikke kan taale dem, og til saadanne Digeanlæg har Kommissionen anbefalet, at Staten yder virksom Støtte. Man har dog fra Kommissionens Side tænkt sig, at Grundejerne selv skulde afgive Arealerne og Materialerne til Digerens Opførelse gratis, medens Ministeriets Overvejelser af dette Forhold er gaaet i Retning af, at saavel Grundafgivelsen som Materialerne bør henregnes til Omkostningssummen for Digerne, hvoraf da Staten til Gengæld skulde bidrage en Trediedel.

Det er min Overbevisning, at saaledes som Kommissionen har grebet sit Arbejde an, er den gaaet systematisk og rigtigt til Værks, og tillige er det min Overbevisning, efter at Forslaget har været forelagt Vandbygningsdirektøren til Erklæring, at den tekniske Løsning, som her foreslaas, maa anses for tilfredsstillende og holdbar, og for saa vidt kunde jeg altsaa uden Betænkelighed anbefale Kommissionens Forslag til Rigsdagens fulde Velvillie og Vedtagelse. Jeg kan imidlertid ikke se bort fra, at Staten i en, kan man vel nok sige, urimelig Udstrækning har ofret Penge paa dette Foretagende, et Foretagende, hvis Hensigt i og for sig er god nok, eftersom den jo har været at frembringe yderligere økonomisk Værdi paa de Landstrækninger, som grænser til Ringkøbing Fjord, men paa den anden Side dog ogsaa er en Opgave, der i saa høj Grad maa siges at tjene private Interesser, at det efter min Mening bør underkastes en Overvejelse, om Staten i saa stor Udstrækning, som det er sket, og som det nu foreslaas, kan siges at være forpligtet til at yde sin Medvirkning. Efter min Overbevisning kan dette være nogen Tvivl